

Minister Klimatu i Środowiska

DPN-WEP.050.3.2025.KM
3857543.15463970.12442327
Warszawa, 02-07-2025

Odpowiedź na interpelację

Sprawa: Interpelacja Posła Dariusza Mateckiego, K10INT10109
Dotyczy: działalności niemieckiej rafinerii w Schwedt

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny panie Marszałku,

Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ) od początku obserwuje i reaguje w ww. sprawie przyznania niemieckiej Rafinerii w Schwedt derogacji do końca 2027 r. w zakresie emisji dwutlenku siarki. Kwestia oddziaływania tego obiektu na teren Rzeczypospolitej Polskiej była przedmiotem spotkań na poziomie ministrów, jak i roboczym w ramach polsko-niemieckiej grupy roboczej w sprawie jakości powietrza (9 października 2024 r.). Strona niemiecka zobowiązała się wówczas do przekazywania na bieżąco stosownych informacji.

Przedstawiciele MKiŚ wielokrotnie wskazywali na konieczność przeprowadzenia analizy pod kątem wpływu zwiększenia dopuszczalnej emisji dwutlenku siarki z rafinerii na środowisko i zdrowie mieszkańców Polski. W związku z tym strona niemiecka w 2024 r. przeprowadziła analizę wpływu zwiększonych emisji dwutlenku siarki na jakość powietrza, która wskazała największy wpływ tego zanieczyszczenia na jego stężenie w obrębie 5 km od instalacji. Oznacza to, że najwyższe stężenia będą zauważalne na terytorium Niemiec.

8 stycznia 2025 r. zostały uruchomione konsultacje publiczne towarzyszące procesowi zmiany pozwolenia zintegrowanego w ramach których MKiŚ 7 marca 2025 r. przekazało swoje uwagi.

30 kwietnia 2025 r. otrzymaliśmy informację o przyjęciu przez Landesamt für Umwelt (LfU) w Brandenburgii zmiany pozwolenia zintegrowanego dla rafinerii Schwedt nad Odrą w zakresie derogacji. W tym zezwoleniu dopuszczalna wartość emisji dla elektrowni przemysłowej wynosi do 1000 mg/m³ jako średnia dobowa wartość w indywidualnych szczególnych przypadkach. Jednocześnie maksymalna dopuszczalna roczna emisja dwutlenku siarki jest ograniczona do 5.600 ton. Odpowiada to średniodobowemu stężeniu dwutlenku siarki na poziomie 600 mg/m³. Odstępstwo to jest ograniczone do 31 grudnia 2027 r. i podlega dodatkowym obowiązkom informacyjnym. Po tym okresie instalacja będzie musiała dotrzymywać standard 600 mg/m³ do końca 2029r. Po tym okresie zacznie obowiązywać poziom emisji wynoszący 200 mg/m³.

19 maja 2025 r. MKiŚ przesłało do pani Hanka Mittelstädt, Minister Rolnictwa i Żywności, Środowiska i Ochrony Konsumentów Brandenburgii (MLEUV) prośbę o wyjaśnienie powodów braku uwzględnienia uwag i postulatów wyrażanych przez MKiŚ oraz polskie samorządy – powiat gryfiński i gminę Widuchowo. Ponadto wskazano na konieczność udostępniania instytucjom w Polsce niezbędnych danych w celu lepszego monitorowania oddziaływania instalacji PCK w Schwedt na jakość powietrza.

27 czerwca 2025 r. MKiŚ otrzymało odpowiedź, w której MLEUV wskazało, że:

- wydanie decyzji poprzedzone było przeprowadzeniem prognozy emisji dwutlenku siarki przy założeniu emisji dwutlenku siarki 1000 mg/m³. Stwierdzono, że nawet z uwzględnieniem tej emisji, poziom emisji nie przekroczy dopuszczalnych wartości – również po stronie polskiej. Wykluczono istotne negatywne oddziaływania na środowisko,
- wyjątek dotyczy dziennego limitu emisji (1000 mg/m³), ale roczny ładunek emisji ograniczono do 5.600 ton. Przekroczenia krótkoterminowe muszą być kompensowane przez niższe emisje w innych okresach. Podejście prognostyczne nazwano „konserwatywnym” i uwzględniającym interesy Polski,
- sytuacja nie wymaga formalnej transgranicznej procedury OOS, ponieważ nie doszło do istotnej zmiany w instalacji,
- uwagi polskich instytucji zostały uwzględnione w procesie decyzyjnym,
- dane ze stacji pomiarowej jakości powietrza w Schwedt są publicznie dostępne online.
- zmiana źródła ropy (rezygnacja z rosyjskiej) wpłynęła na skład surowca i uniemożliwiła dotrzymanie dotychczasowych norm,
- wprowadzono obowiązek regularnego raportowania postępów – pierwszy raport ma być złożony w lipcu 2025,
- strona niemiecka uważa, że ochrona środowiska i ludności została zapewniona,
- strona niemiecka jest gotowa do dalszego dialogu i współpracy z polskimi władzami.

Temat potencjalnego oddziaływania rafinerii w Schwedt na teren Polski był również przedmiotem spotkania 22 maja 2025 roku pani Minister Klimatu i Środowiska Pauliny Hennig-Kloski z panem Carstenem Schneiderem, Federalnym Ministrem ds. Środowiska, Ochrony Klimatu, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Jądrowego Niemiec. Strona niemiecka zadeklarowała współpracę z polskimi służbami.

W wyniku działań resortu klimatu i środowiska Główny Inspektorat Ochrony Środowiska uzyskał od strony niemieckiej bezpośredni, bieżący dostęp do danych z wszystkich stacji pomiarowych z przygranicznych landów niemieckich. Dotyczy to również danych ze stacji w Schwedt.

Pomiary stężenia m.in. dwutlenku siarki przy granicy polsko-niemieckiej na stacji w Widuchowej prowadzone są automatycznie, co zapewnia pełną kontrolę i monitorowanie wpływu emisji zanieczyszczeń pochodzących z rafinerii Schwedt na jakość powietrza na terenie Polski.

W rocznych ocenach jakości powietrza klasyfikacji stref dla dwutlenku siarki ze względu na ochronę zdrowia dokonuje się dla dwóch parametrów: stężeń 1-godzinnych i 24-godzinnych. Poziom dopuszczalny dla stężeń 1-godzinnych wynosi 350 µg/m³

(dozwolona liczba godzin w roku kalendarzowym wynosi 24), dla stężeń 24-godzinnych wynosi 125 µg/m³ (dozwolona liczba dni w roku wynosi 3).

W latach 2003-2024 dla dwutlenku siarki ze względu na ochronę zdrowia ludzi nie zarejestrowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla tego zanieczyszczenia.

W całej historii pomiarów w Widuchowej – czyli od 2003 r., nie został również nigdy przekroczony poziom alarmowy dla stężeń 1-godzinnych dwutlenku siarki wynoszący 500 µg/m³ (utrzymujący się przez 3 kolejne godziny).

W 2025 r. maksymalne stężenie 1-godzinne dwutlenku siarki wyniosło 8% poziomu dopuszczalnego, a maksymalne 24-godzinne – 7% poziomu dopuszczalnego. W 2024 r. maksymalne stężenie 1-godzinne wyniosło 20%, a w 2023 – 31% poziomu dopuszczalnego. Dla kryterium stężeń 24-godzinnych dwutlenku siarki maksymalne stężenie w 2024 r. wyniosło 11%, a w 2023 r. – 27% poziomu dopuszczalnego. Stężenia dwutlenku siarki rejestrowane na stacji pomiarowej w Widuchowej są generalnie niskie i mają tendencję spadkową.

Dodatkowo w celu dokładniejszego monitorowania jakości powietrza 13 maja 2025 r. stacja w Widuchowej została wyposażona w analizator do pomiarów benzenu.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/